

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.3.2015 г.
COM(2015) 133 final

2015/0066 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за представянето от името на Европейския съюз на предложение за включване на допълнителни химични вещества в приложение А към Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (наричана по-нататък „Конвенцията“), която е одобрена с Решение 2006/507/ЕО на Съвета¹, влезе в сила на 17 май 2004 г. Нейната цел е опазване на човешкото здраве и на околната среда от устойчивите органични замърсители (УОЗ). Конвенцията определя рамка, основаваща се на принципа на предпазните мерки, за прекратяване на производството, употребата, вноса и износа на понастоящем двадесет и три основни УОЗ, тяхното безопасно управление и употреба, както и унищожаването или намаляването на някои непреднамерени изпускания на УОЗ.

С Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители² в правото на Съюза се прилагат задълженията, установени в Конвенцията и в Протокола за устойчивите органични замърсители към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния от 1979 г. (наричан по-нататък „Протоколът“), одобрен с Решение 2004/259/ЕО на Съвета³.

Съгласно член 8, параграф 1 от Конвенцията дадена страна може да представи предложение пред секретариата за включване на определено химично вещество в приложения А, Б или В към Конвенцията, което впоследствие се разглежда от Комитета за преглед на устойчивите органични замърсители в съответствие с член 8, параграфи 3 и 4. Предложението трябва да съдържа информацията, определена в приложение Г. Процедурата за приемане на изменения на приложенията се урежда с член 22 от Конвенцията.

Според наличната научна информация и докладите за преглед, както и предвид критериите за проверка от приложение Г към Конвенцията, перфлуорооктановата киселина (ПФОК), нейните соли и свързаните с ПФОК вещества, които в естествени условия могат да се разграждат до ПФОК, проявяват характеристики на УОЗ. В текста по-долу „ПФОК и нейните съединения“ означава всички описани в настоящия параграф форми.

Неотдавна проведен от името на Европейската комисията анализ на пазара⁴ показва, че през 2010 г. в Съюза само едно дружество е произвеждало амониев пентадекафлуорооктаноат (АПФО). Това дружество обяви, че от август 2010 г. преустановява производството на АПФО, а от ноември 2010 г. — неговата продажба. Анализът на пазара показва също така, че употребата на ПФОК и АПФО в Съюза е насочена най-вече за производството на флуорополимери и флуороеластомери⁵ и че постъпването в околната среда на посочените вещества се извършва именно на този етап.

¹ ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 1.

² ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 7.

³ ОВ L 81, 19.3.2004 г., стр. 35.

⁴ Van der Putte I, Murin M, van Velthoven M, Affourtit F. 2010 г. Analysis of the risks arising from the industrial use of Perfluorooctanoic Acid (PFOA) and Ammonium Perfluorooctanoate (APFO) and from their use in consumer articles. Evaluation of the risk reduction measures for potential restrictions on the manufacture, placing on the market and use of PFOA and APFO. Европейска комисия, ГД „Предприятия и промишленост“.

⁵ Флуорополимерите са пластмасови материали с много добри експлоатационни характеристики, а флуороеластомерите са видове синтетичен каучук с много добри експлоатационни характеристики.

На 20 юни 2013 г., след единодушното съгласие на Комитета на държавите — членки на ЕС, и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)⁶, ПФОК и АПФО бяха добавени към списъка на ЕС с вещества — кандидати за включване в разрешителната процедура⁷, идентифицирани като пораждащи сериозно безпокойство. Идентифицирането на ПФОК и АПФО като вещества, пораждащи сериозно безпокойство, се основава на досието с информация⁸, изготвено от Германия в съответствие с приложение XV към Регламент (ЕО) № 1907/2006. Научните данни, представени в това досие, показаха, че ПФОК и АПФО изпълняват критериите по член 57, буква в) от Регламента REACH (токсичност за репродукцията от категория 1B), и по-специално че те също така изпълняват критериите по член 57, буква г) от Регламента REACH като вещества, които са устойчиви, биоакмулиращи и токсични.

През октомври 2013 г. в приложение VI към Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси⁹, изменен с Регламент (ЕС) № 944/2013 на Комисията¹⁰, беше установена хармонизирана класификация за ПФОК и АПФО като канцерогенни от категория 2, токсични за репродукцията от категория 1B и със специфична токсичност за определен орган (черен дроб) след повтаряща се експозиция от категория 1 (STOT RE 1, черен дроб). Въз основа на тази класификация и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006, изменен с Регламент (ЕС) № 317/2014¹¹, от 1 януари 2015 г. пускането на пазара и употребата на ПФОК и АПФО като вещества или в смеси, предназначени за масовия потребител, са забранени в Съюза.

След тази дата компетентните органи на Германия и Норвегия съвместно са изготвили досие съгласно приложение XV към Регламента REACH с намерението да се предложи съединенията на ПФОК да бъдат включени в процеса на ограничаване в съответствие с Регламента REACH. На 17 октомври 2014 г. досието за ограничаване¹² беше представено на ЕСНА, като в него се предлага ограничаване на производството, употребата или пускането на пазара на съединения на ПФОК като вещества в самостоятелен вид или като съставки на други вещества, в смеси или изделия.

Поради нестандартните си технически свойства (репелентност срещу вода, масла и смазки) съединенията на ПФОК се използват в различни потребителски продукти, както и в промишлени приложения. Тези видове употреба водят до широко освобождаване в околната среда на ПФОК, нейните соли и свързани вещества. В световен мащаб значително ограничаване на източниците на ПФОК е регистрирано в САЩ, Япония и ЕС. Важно е обаче да се отбележи, че производството на флуорополимери се измества към държави като Русия и Китай, като се предполага, че

⁶ ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁷ ED/69/2013, публикуван на адрес <http://echa.europa.eu/documents/10162/b54352de-0f2f-454c-bc83-04f191c560b7>

⁸ Публикувано на адрес <http://echa.europa.eu/documents/10162/1b26b219-6783-4981-9acf-154d620937b4>

⁹ ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

¹⁰ Регламент (ЕС) № 944/2013 на Комисията (5-о адаптиране към научно-техническия прогрес на Регламент (ЕО) № 1272/2008) (ОВ L 261, 3.10.2013 г., стр. 5).

¹¹ Регламент (ЕС) № 317/2014 на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 по отношение на приложение XVII (CMR вещества) (ОВ L 93, 28.3.2014 г., стр. 24).

¹² Доклад относно ограничаването на ПФОК, съставен от Германия и Норвегия и публикуван на уебсайта на ЕСНА на 17.12.2014 г. Публикувано на адрес <http://www.echa.europa.eu/web/guest/restrictions-under-consideration>

за значителен дял от него все още се използва ПФОК. Доказателство за това са потребителските изделия, съдържащи ПФОК, които често се внасят от страни извън Съюза. Световният пазар на флуорополимерите расте непрекъснато (5—6 % годишно).

Въз основа на наличната информация в досието се преценява, че вносът на ПФОК и нейните соли в Съюза понастоящем възлиза на 40 тона годишно. Също така, според приблизителната оценка в досието, в Съюза се произвеждат 100—1000 тона годишно свързани с ПФОК вещества и се внасят още толкова. Свързаните с ПФОК вещества се въвеждат в Съюза чрез внесени изделия, като например текстил, за които се предполага, че съдържат значителен обем свързани с ПФОК вещества.

Освен че ПФОК и нейните съединения са устойчиви, биоакумулиращи и токсични, както е доказано в посочените по-горе класификации по Регламента REACH и Регламента за класифицирането, етиктирането и опаковането класификации, в досието за ограничаване съгласно приложение XV се разследва и потенциалът на ПФОК и нейните съединения да се разпространяват на далечни разстояния в околната среда. Досието се позовава на доклад, изготвен от ОИСП през 2006 г., в който се посочва, че ПФОК и нейните съединения се пренасят в околната среда с голям радиус на действие и са били открити в отдалечени райони като Арктика¹³. Съответно в досието се потвърждава, че емисиите на ПФОК и нейните съединения представляват проблем на трансгранично замърсяване.

Предвид наличната информация за устойчивите, биоакумулиращите и токсичните свойства на ПФОК и нейните съединения, както и за техния потенциал да се разпространяват на далечни разстояния в околната среда, а също и въз основа на горепосочените проучвания и доклади бе установено, че ПФОК и нейните съединения изпълняват критериите от приложение Г към Конвенцията, поради което се предлага те да бъдат разглеждани като УОЗ.

ПФОК и нейните съединения все още се произвеждат, използват или се отделят непреднамерено в големи количества в трети държави. Предвид потенциала на тези химични вещества за разпространение на далечни разстояния в околната среда, взетите на национално ниво или на равнище на ЕС мерки не са достатъчни за спазване на високо ниво на защита на околната среда и човешкото здраве, поради което са необходими действия в по-широк международен аспект.

С оглед на следващото заседание на Комитета за преглед на устойчивите органични замърсители през октомври 2015 г. е целесъобразно Комисията, от името на Съюза, да представи на секретариата на Стокхолмската конвенция предложение за включване на ПФОК и нейните съединения в приложение А. Тази позиция следва да бъде приета от името на Съюза за целите на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

През юли 2014 г. компетентните органи на държавите членки одобриха документ¹⁴ за консенсус между Конвенцията, Протокола и Регламента REACH.

Решението да се представи предложение за включването на ПФОК и нейните съединения в приложение А към Конвенцията се основава на заключенията от този

¹³ ОИСП, 2006 г. SIDS Initial Assessment Report after SIAM 22 - Ammonium Perfluorooctanoate & Perfluorooctanic Acid, стр. 1—210.

¹⁴ CA/29/2014 — одобрен на 15-ото заседание на компетентните органи по Регламента REACH и Регламента за класифицирането, етиктирането и опаковането, проведено през юли 2014 г.

документ за консенсус, в който се посочва, че включването на дадено вещество в приложение XVII (ограничения) към Регламента REACH може да се извърши едновременно с включването на веществото в някое от приложенията към Конвенцията и че приключването на процеса на ограничаване по REACH за дадено вещество би улеснило разработването на позиция на ЕС за Конференцията на страните, когато ще трябва да се вземе решение относно включването на това вещество.

В случай че ПФОК и нейните съединения бъдат избрани за включване в приложение А към Конвенцията, ще започне допълнителен период за провеждане на консултации и оценка с участниците и други заинтересовани страни по Конвенцията.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение ще доведе до съставянето на информационно досие в съответствие с разпоредбите на член 8, параграф 1 и критериите от приложение Г към Конвенцията, въз основа на което ще бъде представено предложение на секретариата на Конвенцията, с цел ПФОК и нейните съединения да бъдат добавени в приложение А към Конвенцията.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за представянето от името на Европейския съюз на предложение за включване на допълнителни химични вещества в приложение А към Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 191, параграф 1, във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съюзът ратифицира Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители („Конвенцията“) на 16 ноември 2004 г. с Решение 2006/507/ЕО на Съвета от 14 октомври 2004 г. за сключване от името на Европейската общност на Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители¹⁵.
- (2) Като страна по Конвенцията Европейският съюз може да внася предложения за изменение на приложенията към нея. В приложение А към Конвенцията се изброяват устойчивите органични замърсители (УОЗ), подлежащи на елиминиране.
- (3) Според наличната научна информация и докладите за преглед, както и предвид критериите за проверка от приложение Г към Конвенцията, перфлуорооктановата киселина (ПФОК), нейните соли и свързаните с ПФОК вещества, които в естествени условия могат да се разграждат до ПФОК (наричани по-долу „ПФОК и нейните съединения“), проявяват характеристики на УОЗ.
- (4) В съответствие с член 59, параграф 1 и досие¹⁶ съгласно приложение XV към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)¹⁷ ПФОК и нейната амониева сол (АПФО) са включени в списъка на с веществата — кандидати, пораждащи сериозно безпокойство, за които е установено, че изпълняват критериите по член 57, буква в) от посочения регламент (токсичност за репродукцията от категория 1В), и по-специално че те също така изпълняват критериите по член 57, буква г) от него като вещества, които са устойчиви, биоакумулиращи и токсични.)

¹⁵ ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 1.

¹⁶ Публикувано на адрес <http://echa.europa.eu/documents/10162/1b26b219-6783-4981-9acf-154d620937b4>

¹⁷ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) (ОВ L 369, 30.12.2006 г., стр. 1).

- (5) В допълнение към разпоредбите на член 69, параграф 4 от Регламента REACH ПФОК и нейните съединения понастоящем се разглеждат в досие¹⁸ съгласно приложение XV, представени на Европейската агенция по химикалите, с което се цели ограничаване на производството, употребата или пускането на пазара на ПФОК и нейните съединения в самостоятелен вид или като съставки на други вещества, в смеси или изделия.
- (6) ПФОК и нейните съединения са вещества, които се употребяват широко в целия свят и се откриват повсеместно в околната среда. Предвид потенциала на ПФОК за разпространение на далечни разстояния в околната среда, взетите на равнището на ЕС мерки не са достатъчни за спазване на високо ниво на защита на околната среда и човешкото здраве, поради което са необходими действия в по-широк международен аспект.
- (7) Поради това Съюзът следва да представи на секретариата на Конвенцията предложение за включване на ПФОК и нейните съединения в приложение А към Конвенцията, Настоящото предложение и позицията на Съюза във връзка с условията за включване на ПФОК и нейните съединения в приложение А към Конвенцията следва да вземат предвид всяка информация, получена в хода на текущата процедура за ограничаване в съответствие с членове 68—73 от Регламента REACH,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът представя предложение за включване на ПФОК и нейните съединения в приложение А към Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители („Конвенцията“).
2. Комисията предава предложението от името на Съюза на секретариата на Конвенцията заедно с цялата информация, която се изисква съгласно приложение Г към нея.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

¹⁸ Доклад относно ограниченията за ПФОК, съставен от DE и NO, публикуван на уебсайта на ECHA на 17.12.2014 г. Публикувано на адрес <http://www.echa.europa.eu/web/guest/restrictions-under-consideration>